

Силабус курсу МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИКЛАДАННЯ	
<p> Освітній ступінь – магістр Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 031 Релігієзнавство Освітньо-професійна програма «Релігієзнавство» Кількість кредитів – 6 Рік підготовки, семестр – 1 рік, 1 семестр Компонент освітньої програми: вибіркового Форма підсумкового контролю: залік Час проведення: згідно з розкладом проведення занять Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи, у день проведення лекцій чи практичних занять. Мова викладання: українська </p>	

Керівник курсу

кандидат педагогічних наук **Ігнатенко Наталія Віталіївна**

Контактна інформація: moosson@ukr.net 097 384 29 14

Опис дисципліни

Навчальна дисципліни «Медіаграмотність та методика її викладання» має на меті сформувати у здобувачів вищої освіти магістерського рівня спеціальності 031 – Релігієзнавство знання з основ аудіовізуальної грамотності щодо вирішення сучасних медіапедагогічних проблем, розуміння ролі та значення медійного світу в професійному та особистісному становленні людини та підготувати їх до викладання навчальної дисципліни «Основи медіаграмотності».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Медіаграмотність та методика її викладання» є формування навичок медіа-імунітету особистості, який робить її здатною протистояти агресивному медіа-середовищу, забезпечує психологічне благополуччя при споживанні медіа-продукції, що передбачає медіа-обізнаність, уміння обирати потрібну інформацію, оминати інформаційне «сміття», захищатися від потенційно шкідливої інформації з урахуванням прямих і прихованих впливів, розпізнавати маніпулятивну медіа інформацію; підготовка майбутніх вчителів до використання інноваційних освітніх технологій, інтерактивних методик у викладанні курсу; створення умов для набуття студентами досвіду громадянської дії, демократичної поведінки та конструктивної взаємодії.

Навчальний контент

Год. лек./се	Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1		
2/2	Тема 1. Медіаосвіта та медіаграмотність як освітні категорії.	Знати історію розвитку медіаосвіти; роль медіа у формуванні полікультурної картини світу; функції і класифікацію засобів масової інформації. Уміти орієнтуватися в сучасному медіапросторі, розуміти основні принципи функціонування різних видів масової інформації.
2/2	Тема 2. Місце та роль масмедіа у формуванні сучасної картини світу: пошук об'єктивності та	
2/2	Тема 3. Основні теорії	
2/2	Тема 4. Поняття про масову комунікацію	
2/2	Тема 5. Види медіа. Історія медіа.	
0/2	Тема 6. Представлення авторських презентацій на тему «Я Релігієзнавець».	
Змістовий модуль 2		
2/2	Тема 7. Методика викладання медіаграмотності як суспільно важлива проблема. Основні етапи розвитку закордонної та вітчизняної медіаосвіти.	Знати дидактичні, психолого-педагогічні і методичні аспекти застосування медіа в навчанні і вихованні; дидактичний і виховний потенціал медіа (інтерактивність, комунікативність, мультимедійність, індивідуалізація тощо); правила культури спілкування в інформаційному суспільстві та методи захисту від можливих негативних впливів у процесі масової комунікації. Уміти: виявляти маніпулятивний контент медіа; здійснювати аргументований критичний огляд аудіовізуальної та друкованої інформації, готувати рецензії; застосовувати раціональні методи пошуку, відбору, систематизації та використання аудіовізуальної та друкованої інформації;
2/2	Тема 8. Інформаційна грамотність, медіаграмотність та медіаосвіта як способи розвитку критичного мислення	
2/2	Тема 9. Методи профілактики сучасних маніпулятивних технологій в мас-медіа.	
2/2	Тема 10. Медіапедагогіка і основи медіаграмотності як психолого - педагогічна складова підготовки здобувачів освіти.	
2/2	Тема 11. Критерії медіаграмотності. Загальні й індивідуальні компетентності та суспільні чинники як основні виміри медіаграмотності	
2/2	Тема 12. Масмедіа та масмедійна діяльність в освітньому процесі закладів освіти. Протидія деструктивному	

	інформаційному впливу.	
2/2	Тема 13. Традиційні методи викладання та просування медіаграмотності серед різних вікових категорій, проблема формування компетентностей.	
2/4	Тема 14. Інноваційні методи («тематичного пошуку» «рольової гри», «аналізу конкретної ситуації» (кейс - стаді), «контекстного аналізу» «трансляції» та ін.) в методиці викладання медіаграмотності.	
0/2	Тема 15. Практичне заняття «10 небанальних медіапроектів про релігію, історію та екологію».	
Змістовий модуль 3		
0/2	Тема 16. Маніпуляції в ЗМІ, їх типи та принципи дії. Пошук вигодоотримувача від застосування маніпуляції чи розповсюдження фейків.	Знати про особливості використання медіа інформації, мультимедійність та психолого-педагогічні умови сприйняття і засвоєння навчального матеріалу; негативні тенденції, що створюють засоби масової інформації (дезорієнтація особистості, крайній негативізм, надлишковий оптимізм тощо). Здатність аналізувати і критично сприймати медіатексти. Уміти: аналізувати явища і процеси в соціально-економічному житті суспільства в минулому та сучасному вимірах; використовувати в навчально-виховному процесі приклади негативних соціальних тенденцій, що створюють засоби масової інформації;
0/2	Тема 17. Соцмережі як ЗМК, їх вплив на суспільство. «Альтернативна реальність», «інформаційна бульбашка». «Бото -ферми» як приклад конструювання необхідної точки зору.	
2/2	Тема 18. Психологічний захист від непотрібної інформації.	
0/2	Тема 19. Медіатехнології, як засіб патріотичного виховання дітей та молоді.	
0/2	Тема 20. Реклама як інструмент маніпуляції. Використання мотивів підсвідомого впливу.	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2	Здатність критично мислити.
ЗК 5	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні
ЗК 8	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 9	Здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації, толерантно й ввічливо брати участь у дискусіях.
ЗК 11	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ФК 1	Здатність критично осмислювати проблеми у сфері медіаосвіти та медіаграмотності.
ФК 2	Здатність осмислювати релігію як соціальне явище, інтегрувати знання у сфері релігієзнавства та застосовувати їх у різних сферах суспільної діяльності.
ФК 5	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі релігієзнавчого знання.
ФК 10	Здатність розробляти і реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері релігієзнавства, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.
РН 1	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, конструювати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку і професійного самовдосконалення.
РН 3	Застосовувати сучасні методиками і технології, володіти способами інформаційно-описової діяльності, систематизування даних, структурування, опису предметної сфери.
РН 8	Вміти виявляти сучасні тенденції співіснування різних релігій і конфесій в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу; систематизувати факти релігійного життя суспільства; інтерпретувати релігійні події та явища на основі розуміння специфіки впливу релігії на суспільні процеси.
РН 12	Знати психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів, сучасні теоретичні та практичні основи методиками навчання історії в закладі загальної середньої освіти та шляхи їхньої практичної реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

Літературні джерела

1. Медіаграмотність: Підручник для вчителів / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу/ Перекл. з англ. С.Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова, О.В. Волошенюк. К.: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. 319 с.
2. Іванов В.Ф. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник. Київ: Центр вільної преси, 2012.
3. Іванов В.Ф., Волошенюк О. В.; за наук. ред. В. В. Різуна, Медіаосвіта і медіаграмотність підручник. Київ, Центр вільної преси, 2012.
4. Медіаосвіта. Основи медіаграмотності: навчально-методичний посібник для курсу «Основи медіаграмотності» / укл. С.О. Троян, А.В. Ткачук. Умань: ПП Жовтий О.О., 2014. 128 с.
5. Дорош М. Як розвивається медіаграмотність в Україні: вісім висновків зі щорічної конференції URL.
<https://ms.detector.media/mediaosvita/post/21021/2018-04-23>
6. Методика викладання у вищій школі (мотивація навчальної діяльності): Матеріали методичного семінару «Мотиваційний підхід до організації навчального процесу у вищій школі» / [Н. Я. Кравчук, О. Є. Коваль]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2011. 81 с.
7. МОН Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL.
http://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontsepsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/
8. МОН Концепція Нової української школи URL.
<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch2016/konczepczyia.html>
9. Педагогічні аспекти формування медійної та інформаційної грамотності. Издано Інститутом Плахта Д. Чому важливо бути медіаграмотним або Як виробляти у собі інформаційну «іммунну систему». URL. <https://day.kyiv.ua/uk/blog/suspilstvo/chomu-vazhlyvo-buty-mediagramotnym> . Плахта Д., Медіаосвітня вакцинація. URL. <https://day.kyiv.ua/uk/blog/polityka/mediaosvitnya-vakcynaciya>
10. Почепцов Г.Г. Сенси і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах : пер. з рос. Київ : Києво-Могилянська академія, 2016. 312 с.
11. Фергюсон, Ніл. Площі та вежі. Соціальні зв'язки від масонів до фейсбуку: пер. з англ. Київ: Наш Формат, 2018. 568 с.
12. Бібліотека масової комунікації та медіаграмотності URL:
<https://www.aup.com.ua/category/library>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо відвідування:** Для здобувачів вищої освіти денної

форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту групи. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

Оцінювання

Критерії оцінювання на семінарських заняттях:

За роботу на семінарському занятті студент може отримати максимум **4 бали**.

4 бали: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу семінарського заняття в повному обсязі, вміє вільно висловлює думку з проблемних питань семінару, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

3 бали: студент демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність у проблемних питань семінару, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

2 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу семінарського заняття, що складає менше 50% необхідного обсягу, не знає основної політологічної термінології, не вміє логічно висловлюватися.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання семінарського заняття, які є частково правильними; відповідь містить грубі помилки у аналізі подій, явищ, фактів, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблеми.

0 балів: студент не володіє знаннями з семінарського заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Критерії оцінювання практичних завдань:

Поточна перевірка практичних завдань враховує здатність студентом застосовувати системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою, а також повноту, змістовність і самостійність виконання практичних завдань і оцінюється за 4-бальною шкалою.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Максимальна оцінка – **16 балів**

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка
1.	Формулювання мети і завдань роботи	2
2.	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	2
3.	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних	4

	інформаційних джерел.	
4.	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій.	4
5.	Правильність написання грантової пропозиції	2
6.	Якість оформлення роботи	2

Розподіл балів, які отримують студенти

Види оцінювання	% від остаточної
ЗМ 1 (теми 1-6) усне опитування, завдання	24
ЗМ 2 (теми 7-15) усне опитування, завдання	36
ЗМ 3 (теми 16-21) усне опитування, завдання	24
ІНДЗ	16